

De Cochrane Collaboration en evidence-based tandheelkunde

De Cochrane Collaboration is een netwerkorganisatie die gericht is op de ontwikkeling en verspreiding van geactualiseerde systematische literatuuronderzoeken van goed klinisch onderzoek. Het publiceren van deze onderzoeken op cd-rom en internet helpt wetenschappers en zorgverleners bij het nemen van evidence-based beslissingen. De tandarts kan in de literatuuroverzichten van de Cochrane Oral Health Group evidence-based tandheelkundige informatie vinden.

Een van de doelstellingen van de Cochrane Collaboration is de relatie te verstevigen tussen wetenschappelijk onderzoek en de medische praktijk. Sinds de oprichting in 1993 zijn er in vijftien landen meer dan 6.000 medewerkers; artsen, verpleegkundigen, wetenschappers maar ook patiënten, onderverdeeld in vijftig specifieke werkgroepen, die bezig zijn met het vervaardigen, het verspreiden en het actueel houden van systematische literatuuronderzoeken over alle interventies in de gezondheidszorg. De resultaten van deze systematische onderzoeken worden in toenemende mate gebruikt als basis voor medische beslissingen, onderzoeksplannen en het ontwikkelen van evidence-based richtlijnen. Bij de ontwikkeling van deze richtlijnen worden resultaten van onderzoek aangepast aan lokale omstandigheden en voorkeuren. De systematische literatuuronderzoeken van klinische onderzoeken van zeer hoge wetenschappelijke kwaliteit gelden tegenwoordig als gouden standaard voor het bewijs van effectiviteit van klinische behandelingen. Het verzamelen en op toegankelijke wijze via de Cochrane Library beschikbaar stellen van deze literatuuronderzoeken helpen de wetenschapper en de practicus hun beroep optimaal uit te oefenen.

De Cochrane Library is een tijdschrift dat viermaal per jaar wordt uitgegeven op cd-rom en via een website is te bekijken. De Cochrane Library bevat verschillende onderdelen, waarvan de belangrijkste de Cochrane Database of Systematic Reviews (CDSR) is: een database met complete literatuuronderzoeken en protocollen voor literatuuronderzoek. De protocollen worden gepubliceerd om bekend te maken aan welke onderwerpen wordt gewerkt. De database bevat momenteel ongeveer 2.800 literatuuronderzoeken. Verder is er nog het Cochrane Controlled Trials Register (CCTR), een grote database met gerandomiseerde onderzoeken, ook die gepubliceerd zijn in tijdschriften die niet in MEDLINE voorkomen. Daarnaast zijn er nog de gegevensbanken met informatie over methoden van onderzoek, economische evaluaties en gegevens ten behoeve van de Cochrane-werkgroepen. Op de cd-rom kan men een abonnement nemen, waarmee men ook on line volledig toegang tot alle artikelen heeft. Zonder abonnement krijgt men wel toegang tot de website, maar alleen tot de samenvattingen van de literatuuronderzoeken. De hoofdzetel van de organisatie bevindt zich in Oxford, maar wereldwijd zijn er talrijke vertakkingen. Voor het

Nederlandse taalgebied is er het Dutch Cochrane Center gevestigd in het Academisch Medisch Centrum te Amsterdam. Inmiddels zijn er circa 130 Nederlandstalige referenten in de verschillende werkgroepen en bevat de Cochrane Library 57 systematische literatuuronderzoeken en protocollen van Nederlandse en Belgische oorsprong.

De website is op verschillende manieren te bereiken. Op lokaal niveau, bijvoorbeeld in Nederland, bereikt men het Dutch Cochrane Center met het adres www.cochrane.nl. Op deze homepage zijn de ingangen te vinden naar de Library en de lijst met samenvattingen van literatuuronderzoeken. Alle informatie van de Library is in het Engels en de inhoud is altijd hetzelfde, onafhankelijk van de plaats van inloggen.

Door als adres www.cochrane.org op te geven, komt men op de Engelse homepage. Van hieruit krijgt men direct toegang tot samenvattingen van de verschillende Cochrane werkgroepen. Onder de titel 'Cochrane Oral Health Group' bevinden zich de samenvattingen van de thans 24 tandheelkundige systematische literatuuronderzoeken. Daaronder kan men via de protocollen zien welke (30) onderwerpen in ontwikkeling zijn. Interessant zijn de links 'internet resources' en 'site index', waarmee de bezoeker een indruk krijgt van de omvang van de Cochrane Collaboration. Deze is letterlijk wereldomvattend en vrijwel elk onderdeel is via een eigen website te bezoeken. Door op het logo van de Cochrane Library te klikken, bereikt men de (nieuwe) website (www.update-software.com/cochrane/). Deze beantwoordt meer aan de kenmerken van een hedendaagse site vanwege de diverse afrolmenu's. De inhoud is uitgebreider en bevat meer informatie over de organisatie zelf met zijn doelstellingen en werkgroepen. Ook kan men hier via trefwoorden naar onderwerpen zoeken en zijn er links naar andere organisaties. Om toegang te krijgen tot de 'Abstracts of Cochrane Reviews' klikt men links op de gelijknamige link. Ook aardig is de link 'Demo & screensaver', waar een on line-handleiding met animaties over de Library is te volgen. Al met al een belangwekkende website waar, zij het voor de tandarts nog beperkte, state-of-the-art medisch wetenschappelijke en klinische informatie wordt aangeboden.

S.L. Liem, redacteur internet
bsliem@euronet.nl

Cochrane Collaboration and evidence-based dentistry

The Cochrane Collaboration is a global network which aims to prepare, maintain and promote high-quality systematic reviews of the effects of healthcare interventions. Publishing the reviews on cd-rom and internet promotes evidence-based healthcare in order to enable researchers and doctors to make informed decisions about patient treatment and care. The dental practitioner will find some evidence-based dentistry in the reviews of the Cochrane Oral Health Group.